

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ - YL
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Cahiliye Kültürü ve Hadis	TİB5021		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Temel İslam Bilimleri - YL - Lisansüstü (Teorik)				
Amaç	Hadislerin vürüd ortamı olarak câhiliyye kültürünün incelenmesi ve hadis metinlerinin anlaşılmasına katkısının tartışılması.				
Ders İçeriği	Arapların cahiliye dönemindeki sosyo-kültürel yapısı, ekonomik yapısı, siyasi yapısı, inançları, ibadetleri, değer ve normları, halk inanışları, gelenek ve görenekleri ve bunların hadislerle olan bağlantısı, Arap dili-hadis ilişkisi.				
Ders Veren	Dr. Öğr. Üyesi Fatma AYDIN				
Ders Kaynakları	Cahiliye Kültürü Çerçevesinde Hadislerde Sosyal Gerçeklik, Fatma Aydın, Basılmamış Doktora Tezi				

Hafta	Konu
1	CAHİLİYENİN DİNÎ YAPISI
2	CAHİLİYE DİN ANLAYIŞININ HADİSLERDEKİ YANSIMALARI
3	CAHİLİYE DÖNEMİNDEKİ SOSYO-KÜLTÜREL YAPI
4	SOSYAL ŞARTLAR VE İHTİYAÇLARIN HADİSLERE YANSIMASI
5	İSLAM ÖNCESİ HALK İNANÇLARININ HADİSLERE YANSIMASI
6	CAHİLİYE DEĞER VE NORMLARI EKSENİNDE HADİSLERE BAKIŞ
7	DÖNEMİN KÜLTÜREL YAPISI VE HADİSLERE YANSIMASI
8	CAHİLİYE DÖNEMİNİN SİYASİ YAPISI
9	CAHİLİYENİN SİYASİ YAPISININ HADİSLERE YANSIMASI
10	CAHİLİYE DÖNEMİ EKONOMİSİ
11	MEVCUT EKONOMİK YAPININ HADİSLERE YANSIMASI
12	HADİS-DİL İLİŞKİSİ
13	HADİSLERİ ANLAMADA ETKİLİ OLAN DİL UNSURLARI
14	İslam Toplumundan Silinmeyen Cahiliye Âdetleri

Ders İş Yükü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	3	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	4	14
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	7	5
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme, takım çalışması	Beyin Fırtınası	5	4
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim, Dinleme ve anlamlandırma, yönetsel beceriler	Seminer	12	1
Ara Sınav 1		2	1
Ödev 1		12	1
Ödev 2		12	1
Final		2	1
Ders İş Yükü:		193	
AKTS (Ders İş Yükü / 25.5):		7,57	

Program Çıktıları	
1	Temel İslam bilimleri alanındaki temel kaynakları, gerçekleştireceği bilimsel araştırmalarda kullanabilecek düzeyde tanıır.
2	Araştırma yapma ve kaynakları uygun şekilde kullanma becerisine sahip olur.
3	Araştırma yapabilecek yeterli bilgi birikimini edinir ve alanla ilgili temel bilgilere sahip olur.
4	Bilgi kaynaklarından elde ettiği bilgileri, bilimsel kriterler çerçevesinde değerlendirir.
5	Alanla ilgili meseleleri tanıır, söz konusu meseleler üzerinde bilimsel düşünme becerisi kazanır.
6	Alanla ilgili kaynakları kullanabilecek derecede Arapça ve bir batı diline sahip olur.
7	Bilimsel araştırma etiğine sahip olur.
8	Alanla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
9	Alanında edindiği bilgileri, farklı alanlardan gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar ve yeni bilgiler üretir.
10	Alanla ilgili edindiği bilgileri sözlü ve yazılı olarak kullanma becerisine sahip olur.
11	Alanıyla ilgili etkinliklere katılır ve katkıda bulunur.
12	Uzmanlık bilgi ve becerilerini, disiplinler arası çalışmalarda kullanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12
âyetlerin nüzul ortamı, hadislerin de vürûd ortamı olan Câhiliye dönemine ait bilgilere sahip olur.	4	3	4	4	3	4	3	3	4	3	2	4
Câhiliye kültürünün bilinmesinin hadislerin doğru anlaşılması açısından büyük bir öneme sahip olduğunu anlar, bu ikisi arasındaki irtibat hakkında fikir sahibi olur.	3	3	4	3	5	4	2	3	4	3	2	4
Ortalama Değer	3,5	3	4	3,5	4	4	2,5	3	4	3	2	4

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/428450>